

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.011.01.2019

Piotr Durajczyk
Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie

Urząd Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie
Pl. S. Batorego 4, 70 – 207 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienione zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej Najwyższej Izby Kontroli z dnia 30 października 2019 r.

P/19/030 „Działania na rzecz rozwoju śródlądowych dróg wodnych”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie, pl. S. Batorego 4, 70-207 Szczecin ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Durajczyk, pełniący obowiązki Dyrektora Urzędu, od 29.01.2018 r.; od 1.10.2018 r. Dyrektor Urzędu. W okresie od 1.08.2008 r. do 25.01.2018 r. Dyrektorem Urzędu był Krzysztof Woś.
Zakres przedmiotowy kontroli	Budowa i wdrożenie Systemu Informacji Rzecznej
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2019 (do czasu zakończenia kontroli)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Małgorzata Chabiniak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/86/2019 z 08.05.2019 r. 2. Adam Milczarek, inspektor, upoważnienie do kontroli nr LSZ/91/2019 z 14.05.2019 r. 3. Bogusław Wójcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/96/2019 z 22.05.2019 r., nr LSZ/158/2019 z 6.09.2019 r. 4. Sylwia Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/102/2019 z 24.05.2019 r., nr LSZ/135/2019 z 8.08.2019 r., nr LSZ/159/2019 z 6.09.2019 r. <p>(akta kontroli str.1-8, 2273, 2287-2288)</p>

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2011-2015 Urząd zrealizował projekt pn. „Pilotażowe wdrożenie RIS⁴ Dolnej Odry”, który stanowił I etap kompleksowej budowy systemu zharmonizowanych usług rzecznych oraz wykonał zadania związane z przygotowaniem dokumentacji projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry - prace przygotowawcze”⁵.

W latach 2016-2019⁶ Urząd nie rozpoczął realizacji kluczowych zadań dotyczących projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”⁷. Od 1.08.2016 r., tj. od podpisania umowy na dofinansowanie, do 30.06.2019 r. (po upływie 35 miesięcy)

¹ Dalej: Urząd.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Ang. River Information Service (RIS) - usługi informacji rzecznej.

⁵ W tym okresie opracowano m.in. koncepcje programowo-przestrzenne oraz Program Funkcjonalno-Użytkowy (dalej: PFU) dla pełnego wdrożenia RIS, a także dokumenty dotyczące zintegrowanego systemu łączności radiowej i transmisji danych na obszarze objętym RIS z uwzględnieniem modernizacji i adaptacji infrastruktury dostarczonej w ramach wdrożenia pilotażowego.

⁶ Według stanu na 31.07.2019 r.

⁷ Dalej zwanego także: projektem.

rzeczowe zaawansowanie projektu wynosiło 0%. Natomiast zakończenie realizacji projektu zaplanowano już na 31.12.2020 r.

W okresie objętym kontrolą nie wyłoniono wykonawcy budynku nowej siedziby Urzędu, w której miało być umiejscowione Centrum RIS. W konsekwencji nie wszczęto także postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie usług systemu RIS (w zakresie jego pełnego wdrożenia). Wpływ na zaistniałą sytuację miały m.in. kolejne zmiany koncepcji planowanej lokalizacji Centrum RIS (z ul. Bulwar Gdański na ul. Kolumba 79/80 i następnie na pl. Batorego w Szczecinie).

Rozbudowa Centrum RIS w siedzibie Urzędu, tj. w ujętym w rejestrze zabytków budynku Czerwonego Ratusza przy pl. Batorego, nie spełni niektórych założeń wskazanych w zaktualizowanej dokumentacji projektowej, tj. m.in: rozlokowania serwerowni w różnych miejscach Szczecina, zasilania serwerowni z różnych części systemu dystrybucji energii na terenie Szczecina, szybszego dostępu do statku inspekcyjnego, na którym znajduje się sprzęt pomiarowo-badawczy. Dodatkowo już na etapie prac przygotowawczych wykluczono umiejscowienie Centrum RIS w budynku Czerwonego Ratusza m.in. z uwagi na ograniczenia formalno-prawne związane z ochroną konserwatorską. Ograniczenia te mogą opóźnić, bądź nawet uniemożliwić pełne wdrożenie RIS.

Ponadto Dyrektor Urzędu:

- nie zapewnił zachowania zasady bezstronności osób uczestniczących w postępowaniu w imieniu zamawiającego, tj. nie wyegzekwował od Inżyniera Kontraktu złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych⁸, w związku z jego czynnym zaangażowaniem w prowadzone przez Urząd trzy postępowania przetargowe;
- nie zabezpieczył w należyty sposób interesu Skarbu Państwa w umowie⁹ zawartej z Inżynierem Kontraktu, wskutek czego kwotę 209 504,44 zł Urząd wydatkował z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Budowa i wdrożenie Systemu Informacji Rzecznej

Opis stanu faktycznego

1. Stopień spełnienia potrzeb w zakresie budowy i obsługi RIS oraz realizacji harmonogramu budowy RIS

1.1. Obowiązek wdrożenia systemu RIS na śródlądowych drogach wodnych o znaczeniu międzynarodowym nałożyła Dyrektywa Parlamentu Europejskiego¹¹. Podstawą jego budowy był, opracowany w 2012 r. przez Akademię Morską w Szczecinie i zatwierdzony przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Program funkcjonalno-użytkowy RIS. Budowa systemu RIS była zadaniem realizowanym przez Dyrektora Urzędu w ramach niżej wymienionych projektów.

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej: ustawa pzp.

⁹ Nr 08/2018 z 20.02.2018 r.

¹⁰ Dz. U. z 2019 poz.869; dalej: ustawa o finansach publicznych.

¹¹ Dyrektywa 2005/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zharmonizowanych usług informacji rzecznej (RIS) na śródlądowych drogach wodnych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L z 2005 r. Nr 255 s.152).

1) Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Odry¹².

Centrum RIS, które zlokalizowano w siedzibie Urzędu (budynek Czerwonego Ratusza przy pl. Batorego w Szczecinie), monitorować miało sytuację hydrologiczną, meteorologiczną i żeglugową na akwenach następujących odcinków wód śródlądowych:

- jezioro Dąbie do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi - 9,5 km,
- rzeka Odra od miejscowości Ognica do przekopu Klucz - Ustowo i dalej jako rzeka Regalica do ujścia jeziora Dąbie - 44,6 km,
- rzeka Odra Zachodnia: od jazu w miejscowości Widuchowa do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi wraz z bocznymi odgałęzieniami - 33,6 km,
- przekop Klucz - Ustowo, łączący rzekę Odrę Wschodnią z Odrą Zachodnią - 2,7 km,
- rzeka Parnica i przekop Parnicki od rzeki Odry Zachodniej do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi - 6,9 km.

Obszar śródlądowych dróg wodnych określony w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie wykazu śródlądowych dróg wodnych, na których wprowadza się usługi informacji rzecznej (RIS)¹³ w całości objęty został RIS.

Długość dróg wodnych objętych RIS na 31.07.2019 r. wynosiła 97,3 km.

(akta kontroli: str. 1875-1953, 2284)

2) Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry - prace przygotowawcze¹⁴.

3) Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry¹⁵.

Według PFU obszar pełnego wdrożenia RIS (wraz z obszarem uwzględnionym we wdrożeniu pilotażowym) obejmować ma następujące akweny:

- jezioro Dąbie do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi – 9,5 km;
- rzekę Odrę od mostu autostradowego w Świecku do Przekopu Klucz-Ustowo i dalej, jako rzekę Regalicę do ujścia do jeziora Dąbie - 161,6 km;
- rzekę Odrę Zachodnią, od jazu w miejscowości Widuchowa do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi wraz z bocznymi odgałęzieniami - 33,6 km;
- przekop Klucz-Ustowo łączący rzekę Odrę Wschodnią z Odrą Zachodnią - 2,7 km;

¹² Projekt nr 2010-PL-70207-P pn. „Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Odry” (dalej: Pilotażowe wdrożenie RIS) współfinansowany z funduszu TEN-T (Transeuropejska Sieć Transportowa). Beneficjentem dofinansowania UE było Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, które opracowało dokument pn. „Strategiczny Plan Działania – Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Odry”. W celu realizacji tego projektu Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zawarł 28.02.2012 r. z Dyrektorem Urzędu porozumienie wykonawcze.

¹³ Dz.U. z 2013 poz. 80, dalej: rozporządzenie w sprawie wykazu śródlądowych dróg wodnych z RIS.

¹⁴ Projekt nr POLiŚ 7.5-15 pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry – prace przygotowawcze” współfinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (dalej: POLiŚ), działanie 7.5 Poprawa stanu śródlądowych dróg wodnych, Priorytet VII Transport przyjazny środowisku lata 2007-2013. Dalej: Pełne wdrożenie RIS - prace przygotowawcze.

W ramach tego projektu opracowano następujące dokumenty: 1) Koncepcja programowo-przestrzenna dla zadania „Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla Pełnego wdrożenia RIS”; 2) Studium Wykonalności Pełnego wdrożenia RIS; 3) Program Funkcjonalno-Użytkowy Pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry; dalej: PFU; 4) Koncepcja oraz założenia projektowe w ramach dostosowania systemu monitoringu wizyjnego Pilotażowego wdrożenia RIS Dolnej Odry z uwzględnieniem funkcjonalności kompleksowej ochrony mienia do potrzeb wynikających z rozszerzenia obszaru monitorowania objętego pełnym wdrożeniem RIS Granicznego i Dolnego Odcinka Odry; 5) Koncepcja zintegrowanego systemu łączności radiowej VHF/AIS/DGPS oraz szerokopasmowej transmisji danych na obszarze Pełnego Wdrożenia RIS Granicznego i Dolnego Odcinka Odry z uwzględnieniem modernizacji i adaptacji infrastruktury dostarczonej w ramach wdrożenia pilotażowego.

¹⁵ Projekt pozakonkursowy w ramach POLiŚ 2014-2020; Oś Priorytetowa 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych dróg wodnych i połączeń multimodalnych; Projekt nr POLiŚ 3.2-26/16-00_P pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”.

- rzekę Parnicę i przekop Parnicki od rzeki Odry Zachodniej do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi - 6,9 km;
- odcinek rzeki Warty od Nadzoru Wodnego w Świerkocinie do ujścia Warty - 28,5 km.

Obszar objęty planowanym pełnym wdrożeniem RIS ma zostać powiększony o następujące odcinki: od mostu autostradowego w Świecku do miejscowości Ognica¹⁶; odcinek rzeki Warty od Nadzoru Wodnego w Świerkocinie do ujścia Warty¹⁷.

(akta kontroli: str. 9-13, 20-21, 639-640 1875-1953, 1984)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: (...) w *Dyrektywie 2005/44/WE określono, że Państwa Członkowskie mogą we własnym zakresie i w ramach potrzeb wprowadzić systemy RIS na innych odcinkach szlaków żeglugowych. Dokumenty analityczne, w tym Studium Wykonalności pilotażowego wdrożenia wskazywały na potrzebę rozszerzenia obszaru objętego systemem RIS o kolejne odcinki Odry tak, by możliwe było stworzenie jednolitego szlaku żeglugowego, o tych samych parametrach jakościowych świadczenia informacji rzecznej w relacji Szczecin – niemieckie drogi wodne, co zostanie zrealizowane w ramach projektu Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry.*

(akta kontroli: str. 2188-2189)

1.2.-1.3. W trakcie Pilotażowego wdrażania RIS zainstalowano: system monitoringu wizyjnego CCTV (w tym: 31 kamer stacjonarnych, trzy kamery obrotowe), 12 radarów, cztery stacje meteorologiczne, 14 wodowskazów, dwa zestawy stacji bazowej AIS¹⁸ wraz z kompatybilnym odbiornikiem DGPS¹⁹, jeden zestaw systemu łączności VHF²⁰, serwerownie, sprzęt komputerowy – operatorski oraz zakupiono: jednostkę inspekcyjno - pomiarową, echosondę wielowiązkową.

Prace związane z Pilotażowym wdrażaniem RIS zostały zakończone 23.12.2013 r. Uruchomiono wszystkie usługi zaplanowane do świadczenia, tj.: system produkcji i dystrybucji map IENC²¹, usługę komunikatów dla kapitanów statków NtS²², usługę śledzenia i namierzania statków VTT²³ (w tym: udostępnianie informacji hydro-meteorologicznych, transmisja poprawek DGPS, system AIS, system łączności VHF, system monitoringu wizyjnego CCTV, system zobrazowania radarowego) oraz elektroniczne raportowanie statków ERI²⁴.

(akta kontroli: str. 9-13, 20-24)

1.4. W raportach z działalności Urzędu (kierowanych do ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej) wskazano, że liczba pracowników realizujących zadania RIS wynosiła: od dziewięciu do 10 osób²⁵ w latach 2016-2017 oraz pięć osób²⁶

¹⁶ Było: od miejscowości Ognica do Przekopu Klucz - Ustowo i dalej jako rzeka Regalica do ujścia jeziora Dąbie - 44,6 km; ma być: od mostu autostradowego w Świecku do Przekopu Klucz-Ustowo i dalej, jako rzekę Regalicę do ujścia do jeziora Dąbie - 161,6 km. Różnica wynosi 117 km.

¹⁷ Nowy odcinek (nieobjęty Pilotażowym wdrożeniem RIS) - 28,5 km.

¹⁸ Ang. Automatic Identification System – System Automatycznej Identyfikacji Statków.

¹⁹ Ang. Differential GlobalPositioning System - technika pomiarów GPS pozwalająca na uzyskanie większej dokładności niż przy standardowym pomiarze jednym odbiornikiem.

²⁰ Ang. Very High Frequency - bardzo wysoka częstotliwość, zakres fal radiowych (pasmo radiowe) o częstotliwości od 30 do 300 MHz.

²¹ Ang. Inland Electronic Navigational Chart - śródlądowa elektroniczna mapa nawigacyjna.

²² Ang. Notices to Skippers - wiadomości żeglugowe.

²³ Ang. Vessel tracking and tracing - śledzenie i namierzanie jednostek.

²⁴ Ang. Electronic Ship Reporting in Inland Navigation - Elektroniczne Raportowanie Statków.

²⁵ W 2016 r. dziewięć osób - Kierownik RIS i ośmiu specjalistów RIS; w 2017 r. 10 osób - Kierownik RIS i dziewięciu specjalistów RIS. W 2015 r. do Centrum RIS przyjęto pięć osób na stanowiska: specjalista ds. zamówień publicznych oraz gospodarki materiałowej, specjalista ds. informacji dla kapitanów NtS, specjalista ds. infrastruktury, specjalista ds. finansowych oraz specjalista ds. pomiarów hydrograficznych/.

²⁶ Tj. p.o. Kierownik RIS oraz czterech specjalistów RIS.

w 2018 r. Plany zatrudnienia z lat 2016-2018 przewidywały 10 etatów dla pracowników Centrum RIS.

Według stanu na 31.05.2019 r. w Centrum RIS zatrudnionych było siedem osób²⁷. Regulamin organizacyjny Urzędu²⁸ przewidywał w Centrum RIS dziewięć stanowisk²⁹.

(akta kontroli: str. 14-80, 2256)

Dyrektor wyjaśnił: (...) *Niepełne zatrudnienie w Centrum RIS generowało zwiększoną ilość zadań i obowiązków dla zatrudnionych pracowników, jednakże braki kadrowe nie miały negatywnego wpływu na jakość pracy wynikającej z wdrożenia RIS. Dodatkowo w okresie wdrażania i działania systemu RIS Urząd korzystał z usług zewnętrznych specjalistów oraz ekspertów w celu zapewnienia ciągłej i prawidłowej pracy Systemu Informacji Rzecznej RIS. (...) Planuje się zatrudnić w roku 2019 minimum dwóch specjalistów, którzy uzupełnią braki kadrowe w ramach działania Centrum RIS. (...) Urząd od 1.10.2018 r. aktywnie poszukiwał i zwiększał obsadę w związku z reorganizacją i nowymi zadaniami. W związku z licznymi trudnościami i brakiem kandydatów łącznie opublikował w okresie od 1.10.2018 r. do 31.05.2019 r. - 15 naborów: 10 naborów w 2019 r. oraz pięć w okresie od 1.10.2018 r. do 31.12.2018 r.*

(akta kontroli: str. 2094, 2104-2105)

Na stronie internetowej Urzędu podano m.in., że „Centrum RIS prowadzi nasłuch na kanale 10 VHF od poniedziałku do piątku w godzinach 07.30-15.30.”³⁰ Docelowo założono gotowość systemu do pracy w trybie ciągłym (24 godziny na dobę).

(akta kontroli: str. 554, 654, 2237-2239)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił m.in.: (...) *Centrum RIS poza godzinami pracy gromadzi i przechowuje dane ze wszystkich systemów i sensorów (CCTV, AIS, VHF). Dane te mogą być później wykorzystane przez wszystkie instytucje oraz jednostki jako materiał do analiz. (...) Projekt Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry zakłada pracę zmianową Centrum RIS w przyszłości. Pilotażowe wdrożenie systemu pozwoliło na zidentyfikowanie potrzeb użytkowników dróg wodnych w tym zakresie. W pierwszym etapie planowana jest praca dwuzmianowa, natomiast po dalszym zwiększeniu liczby etatów możliwe będzie zatrudnienie nowych specjalistów i utworzenie kolejnej zmiany. Przy planowaniu pracy zmianowej niezbędne są zasoby kadrowe, które umożliwią ciągłą pracę Centrum RIS uwzględniając dni wolne od pracy oraz urlopy pracowników. (...)*

(akta kontroli: str. 2093, 2101)

Wszystkie zatrudnione osoby posiadały wykształcenie wyższe o kierunkach: nawigacja (specjalności: inżynieria ruchu morskiego, transport morski), elektronika i telekomunikacja (specjalności: aparatura pomiarowa, sieci i systemy telekomunikacyjne), transport (specjalność: inżynieria bezpieczeństwa transportu morskiego), geografia i geografia morza (specjalność: hydrologia), ekonomia, budownictwo i architektura (specjalność: budownictwo wodne), informatyka (specjalność: grafika komputerowa i systemy multimedialne).

(akta kontroli: str. 14-80)

²⁷ 1) Kierownik Centrum RIS, 2) Specjalista ds. Łączności i Ruchu Żeglugowego, 3) Specjalista ds. Pomiarów Hydrograficznych, 4) Specjalista ds. Komunikatów dla Kapitanów, 5) Specjalista ds. Urządzeń Teleinformatycznych w Centrum RIS, 6) Informatyk, 7) Specjalista ds. monitorowania Ruchu Żeglugowego.

²⁸ § 23 ust. 3 lit. a-i regulaminu, wprowadzonego zarządzeniem nr 15/2018 Dyrektora Urzędu z 9.11.2018 r.

²⁹ 1) Kierownik Centrum RIS oraz Stanowiska: 2) ds. Elektronicznych Map Nawigacyjnych, 3) ds. Pomiarów Hydrograficznych, 4) ds. Łączności i Ruchu Żeglugowego, 5) ds. Komunikatów dla Kapitanów, 6) ds. Współpracy Międzynarodowej, 7) ds. Elektronicznego Raportowania Statków, 8) ds. Administracji Sieci Informatycznej, 9) ds. Urządzeń Teleinformatycznych w Centrum RIS.

³⁰ Oznacza to, że nasłuchu nie prowadzi się w soboty, niedziele i dni świąteczne oraz w dni powszednie w godzinach od 15.30 do 7.30.

W Załączniku nr 1 do regulaminu organizacyjnego Urzędu, tj. w schemacie przedstawiającym strukturę Urzędu wyodrębniono w Centrum RIS pięć Zespołów (Zespół ds. Produkcji Map, Zespół ds. VTT i ERI, Zespół ds. NtS, Zespół ds. administrowania siecią systemu RIS, Zespół ds. infrastruktury RIS).

Na 31.07.2019 r. w Centrum RIS ww. Zespoły nie funkcjonowały.

(akta kontroli: str. 2240-2272)

Dyrektor wyjaśnił: (...) *Urząd w związku z reorganizacją w październiku 2018 r. i uchwaleniem nowego statutu w dniu 21.09.2018 r. opracował i zatwierdził 9.11.2018 r. Regulamin Organizacyjny, w którym zawarto docelową strukturę organizacyjną Centrum RIS, tj. po zakończeniu projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” oraz pozyskania przez Urząd niezbędnych dodatkowych etatów i zmianie niezbędnych aktów prawnych (np. wprowadzenie obowiązkowego elektronicznego raportowania statków - usługa ERI).*(...)

(akta kontroli: str. 2094, 2104-2105)

2. Skuteczność realizacji projektów dotyczących budowy RIS

2.1. W związku z realizacją umów o dofinansowanie projektów: „Pełne wdrożenie RIS - prace przygotowawcze³¹” oraz „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry³²” opracowane, a następnie zaktualizowane zostały:

- „Koncepcja programowo-przestrzenna³³ dla zadania Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla Pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry³⁴” (grudzień 2014 r.). Koszt jej opracowania wyniósł 81 426 zł. Dokument zaktualizowano 30.11.2017 r.³⁵ Koszt aktualizacji - 38 130 zł.
- „Studium Wykonalności dla Pełnego wdrożenia RIS³⁶” (lipiec 2015 r.), na które wydatkowano 241 080 zł. Dokument zaktualizowano w listopadzie 2017 r.³⁷ za kwotę 10 455 zł.
- „Program funkcjonalno-użytkowy dla Pełnego wdrożenia RIS³⁸” (listopad 2015 r.). Kwota wydatku wyniosła 500 000 zł. Dokument zaktualizowano dwukrotnie: w listopadzie 2017 r.³⁹ (57 994,50 zł), a następnie w sierpniu 2018 r.⁴⁰ (15 000 zł).
- „Koncepcja oraz założenia projektowe w ramach dostosowania systemu monitoringu wizyjnego Pilotażu z uwzględnieniem funkcjonalności kompleksowej ochrony mienia do potrzeb wynikających z rozszerzenia obszaru monitorowania objętego Pełnym Wdrożeniem RIS Granicznego i Dolnego Odcinka Odry⁴¹”. Kwota poniesionego wydatku 22 140 zł (grudzień 2015 r.).
- „Koncepcja zintegrowanego systemu łączności radiowej VHF/AIS/DGPS oraz szerokopasmowej transmisji danych na obszarze Pełnego Wdrożenia RIS Granicznego i Dolnego Odcinka Odry z uwzględnieniem modernizacji i adaptacji infrastruktury dostarczonej w ramach Pilotażu⁴²” (grudzień 2015 r.). Kwota

³¹ Umowa nr POIS.07.05.00-00-009/14-00 z 7.09.2015 r. zawarta pomiędzy Centrum Unijnych Projektów Transportowych (dalej: CUPT) a Dyrektorem Urzędu.

³² Umowa dotycząca przygotowania projektu pozakonkursowego w ramach POIiŚ 2014-2020, Oś. Priorytetowa 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych dróg wodnych i połączeń multimodalnych dla Projektu nr POIiŚ 3.2-26/16-00_P Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry zawarta 1.08.2016 r. pomiędzy CUPT a Dyrektorem Urzędu.

³³ Dalej: Koncepcja programowo-przestrzenna.

³⁴ Na podstawie umowy nr 41/2014 z 28.11.2014 r. Dalej: Pełne wdrożenie RIS.

³⁵ Na podstawie umowy nr 27/2017 z 11.09.2017 r.

³⁶ Na podstawie umowy nr 11/2015 z 7.05.2015 r.

³⁷ Na podstawie umowy nr 30/2017 z 6.10.2017 r.

³⁸ Na podstawie umowy nr 18/2015 z 14.08.2015 r.

³⁹ Na podstawie umowy nr 28/2017 z 18.09.2017 r.

⁴⁰ Na podstawie umowy nr 28/2018 z 4.07.2018 r.

⁴¹ Na podstawie umowy nr 33/2015 z 23.11.2015 r.

⁴² Na podstawie umowy nr 31/2015 z 16.11.2015 r.

wydatku 114 882 zł.

W dokumentach projektowych sporządzonych w latach 2014-2015 na etapie prac przygotowawczych dotyczących pełnego wdrożenia RIS pierwotną koncepcją było umiejscowienie Centrum RIS w budynku nowej siedziby Urzędu przy ul. Bulwar Gdański⁴³. W 2017 r. zaktualizowano dokumentację w związku ze zmianą planowanej lokalizacji siedziby Urzędu, w tym Centrum RIS, z ul. Bulwar Gdański na ul. Kolumba 79/80⁴⁴.

Wszystkie ww. dokumenty odebrano w latach 2014-2018, na podstawie protokołów odbioru. Łączny koszt przygotowania opracowań wyniósł 1 081 107,50 zł, w tym aktualizacja dokumentów - 121 579,50 zł.

(akta kontroli: str. 178-358, 546-553, 591, 622, 676-678, 711-720, 774-778)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: *Po licznych konsultacjach Urząd Gminy Miasto Szczecin zaproponował korzystniejszą ze względu na specyfikę działalności Urzędu Żeglugi Śródlądowej (bezpośredni dostęp do rzeki), lokalizację przy ul. Kolumba 79/80, której powierzchnia była większa od pierwotnie rozważanej lokalizacji przy Bulwarze Gdańskim. (...) po uzgodnieniu wymagań dotyczących parametrów zabudowy i zagospodarowania wskazał lokalizację przy Bulwarze Gdańskim⁴⁵ i na tej podstawie była planowana realizacja inwestycji we wskazanej lokalizacji. (...) Zgodnie z „Programem Funkcjonalno-Użytkowym Pełnego Wdrożenia RIS Granicznego i Dolnego Odcinka Odry” położenie nieruchomości przy Bulwarze Gdańskim było mniej korzystne pod względem komunikacyjnym, dostępu i stanu technicznego nabrzeża, zapewnienia i funkcjonowania łączy telekomunikacyjnych oraz dostępności mediów od innych rozważanych lokalizacji.*

(akta kontroli: str. 2096, 2114, 2278-2279)

Na mocy porozumienia w sprawie wzajemnego nabycia praw do nieruchomości zawartego 7.03.2017 r. pomiędzy Gminą Miasto Szczecin reprezentowaną przez Zastępcę Prezydenta Miasta Szczecina a Skarbem Państwa – Wojewodą Zachodniopomorskim, przy współdziale Skarbu Państwa – Dyrektora Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie, ustalono, że: 1) Gmina Miasto Szczecin sprzeda na rzecz Skarbu Państwa – Wojewody Zachodniopomorskiego za obniżoną cenę (1 zł plus VAT) nieruchomość gruntową o powierzchni 1 788 m² zabudowaną czterema budynkami użytkowymi położoną w Szczecinie przy ul. Kolumba 79/80; 2) z dniem nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa zostanie ustanowiony trwały zarząd na rzecz Urzędu Żeglugi Śródlądowej⁴⁶.

Pismem z 6.06.2017 r.⁴⁷ Minister Infrastruktury i Budownictwa⁴⁸ poinformował Dyrektora Urzędu o wyrażeniu zgody na nabycie zabudowanej nieruchomości położonej w Szczecinie przy ul. Kolumba 79/80. Wniosek o nabycie ww. nieruchomości złożył Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej⁴⁹. W uzasadnieniu wskazał, że dotychczasowa siedziba Centrum RIS o powierzchni ok. 80 m² mieści się w zabytkowym budynku Czerwonego Ratusza w Szczecinie przy pl. Batorego 4, gdzie nie ma możliwości rozwoju zaplecza techniczno-

⁴³ Dz. nr 7/3, 7/4 obręb 1068.

⁴⁴ Dz. nr 8/3 obręb 1047.

⁴⁵ Właścicielem nieruchomości położonej przy Bulwarze Gdańskim (dz. Nr 7/3, 7/4) była Gmina Miasto Szczecin. Nieruchomość nie była zabudowana.

⁴⁶ 3) Skarb Państwa – Wojewoda Zachodniopomorski sprzeda Gminie Szczecin za obniżoną cenę (1 zł plus VAT) prawo własności gruntu o powierzchni 14 282 m² będącego w użytkowaniu wieczystym Gminy, stanowiącego działkę położoną w Szczecinie przy ul. Władysława IV, wraz z posadowionym na gruncie budynkiem magazynowym, znajdującym się w granicach portu morskiego w Szczecinie.

⁴⁷ Pismo nr DGN.7.671.002.2017.EZ.

⁴⁸ Zgoda wydana przez Sekretarza Stanu (z upoważnienia Ministra Infrastruktury i Budownictwa).

⁴⁹ Wniosek z 23.05.2017 r. znak: DZS.WBA.523.6.10.2017.KB.

biurowego oraz istnieją przeszkody związane z ochroną konserwatorską, uniemożliwiająca aranżację pomieszczeń do zadań operacyjnych.

Na podstawie umowy sprzedaży z 8.06.2017 r.⁵⁰, nieruchomość przy ul. Kolumba 79/80 została nabyta przez Skarb Państwa⁵¹ od Gminy Miasto Szczecin.

(akta kontroli str. 1707-1720)

W decyzji dotyczącej trwałego zarządu, wydanej przez Prezydenta Miasta Szczecin z 11.09.2017 r.⁵², wskazano, że budynki i obiekty posadowione przy ul. Kolumba 79/80 objęte są różnymi ograniczeniami, w tym: 1) w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego⁵³ przedmiotowa nieruchomość oznaczona numerem działki 8/3 położona jest na terenie, dla którego m.in. dopuszczono obecne zagospodarowanie i sposób użytkowania z możliwością adaptacji, prowadzenia prac remontowych, bez prawa rozbudowy istniejącej funkcji. Teren jest objęty strefą „A” pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej oraz strefą „E” ochrony ekspozycji; 2) budynek biurowy o numerze identyfikacyjnym 326201_1.1047.107_BUD o powierzchni użytkowej 668,05 m² nie jest przeznaczony do rozbiórki.

W akcie notarialnym z 8.06.2017 r.⁵⁴ dotyczącym sprzedaży nieruchomości przy ul. Kolumba 79/80 wskazano m.in., że jej część (w odległości od 4 m do 8 m od linii brzegowej Odry) znajduje się w obszarze zagrożonym powodzią i objęta jest mapami zagrożenia i ryzyka powodziowego (MZP i MRP).

Na utrzymanie nieruchomości przy ul. Kolumba 79/80 w latach 2018-2019 Urząd poniósł wydatki w łącznej kwocie 63 198,85 zł, z tego:

- 3 970,58 zł na opłaty z tytułu trwałego zarządu⁵⁵,
- 41 023,27 zł na ochronę budynku,
- 18 205 zł na podatek od nieruchomości.

(akta kontroli str. 718, 1702-1705, 1709, 1721-1723, 2091-2092)

W zaktualizowanych koncepcjach dotyczących pełnego wdrożenia RIS założono wykonanie następujących usług:

- informacji o torach wodnych FIS⁵⁶, (która będzie realizowana m.in. przez: elektroniczne mapy nawigacyjne; usługę komunikatów dla kierowników statków; udostępnianie informacji hydrometeorologicznych, w tym w szczególności komunikatów lodowych oraz informacji o stanie wody);
- informacji o ruchu TI⁵⁷, realizowane głównie przez:
  - opracowanie i prezentację Strategicznego Obrazu Ruchu STI⁵⁸ oraz udostępnianie tego obrazu autoryzowanym użytkownikom;
  - wdrożenie technologii śledzenia i namierzania statków;
  - poprawę dokładności uzyskiwanej pozycji statków, dzięki zastosowaniu transmisji poprawek DGPS;
  - umożliwienie korzystania z podsystemu łączności VHF dla autoryzowanych

⁵⁰ Akt notarialny Rep. A nr 1635/2017.

⁵¹ Umowę zawarł Dyrektor Urzędu, działający w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w dniu 5.06.2017 r. przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (akt notarialny Rep. A nr 2566/2017).

⁵² Nr WMiRSPN-V.6844.92.2017.MB.

⁵³ Uchwała nr XXXVI/889/09 Rady Miasta Szczecin z dnia 29 czerwca 2009 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Międzyodrze – Kępa Parnicka – Wyspa Zielona” w Szczecinie, dalej: mpzp.

⁵⁴ Rep. A 1635/2017.

⁵⁵ Decyzją z 11.09.2017 r. Prezydent Miasta Szczecin ustalił opłatę roczną, płatną od 1.01.2018 r., z tytułu trwałego zarządu na nieruchomości w wysokości 1 985,29 zł.

⁵⁶ Ang. Fairway Information Services.

⁵⁷ Ang. Traffic Management.

⁵⁸ Ang. Strategic Traffic Image.

- użytkowników;
- zapewnienie gotowości technologicznej do uruchomienia elektronicznego raportowania statków ERI oraz międzynarodowej elektronicznej wymiany danych IDE;
- wspomaganie łagodzenia skutków katastrof – realizowanie głównie przez:
  - dostarczenie i udostępnienie informacji o incydentach na podstawie usług VTT oraz łączności VHF;
  - ocenę sytuacji w ruchu żegludowym w związku z zaistnieniem incydentu, na podstawie usług VTT oraz łączności VHF;
  - wspomaganie akcji lodołamania poprzez dostarczenie aktualnych informacji o drogach wodnych (w tym hydrometeorologicznych);
  - umożliwienie korzystania z podsystemu łączności VHF za pomocą zdalnych aplikacji dostępowych dla autoryzowanych użytkowników;
- gromadzenia statystyk ST (generowanie statystyk na podstawie archiwalnych danych dotyczących sytuacji hydrometeorologicznej oraz ruchowej na torach wodnych).

W ramach pełnego wdrożenia RIS zaplanowana została instalacja:

- systemu monitoringu wizyjnego CCTV (w tym: 16 kamer stacjonarnych);
- czterech stacji meteorologicznych, 19 wodowskazów, sześciu zestawów systemu łączności VHF;
- pięciu zestawów stacji bazowej AIS wraz z kompatybilnym odbiornikiem DGNSS⁵⁹;
- serwerowni oraz sprzętu komputerowego.

Zakres rzeczowy projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” obejmować ma 242,9 km akwenów, wskazanych w pkt 1.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli: str. 10-13, 20-24, 679-699)

Harmonogram realizacji projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”⁶⁰ przewidywał cztery etapy:

- 1) Przeprowadzenie postępowań o udzielenie dziewięciu zamówień dotyczących:
  - usługi Inżyniera Kontraktu; wszczęcie postępowania - czerwiec 2016 r., po aktualizacji Studium termin przesunięto na listopad 2017 r.,
  - specjalisty ds. rozliczeń, wszczęcie postępowania - wrzesień 2016 r.,
  - wykonawcy budynku siedziby Urzędu (w tym części dla Centrum RIS⁶¹); wszczęcie postępowania – listopad 2016 r., po aktualizacji Studium termin przedłużono do lutego 2018 r.,
  - wykonawcy systemu RIS; wszczęcie postępowania – listopad 2016 r., termin po aktualizacji Studium – marzec 2018 r.
  - nadzoru technicznego - wszczęcie postępowania marzec 2017 r.,
  - nadzoru eksperta budowlanego na etapie przygotowawczym, wszczęcie postępowania - lipiec 2017 r.,
  - obsługi prawnej wszczęcie postępowania - styczeń 2017 r.,
  - promocji projektu, wszczęcie postępowania - luty 2018 r.,

⁵⁹ Ang. Global Navigation Satellite System - Światowy nawigacyjny system satelitarny

⁶⁰ Wskazany w Studium wykonalności Projektu z lipca 2015 r., zaktualizowanego w listopadzie 2017 r.

⁶¹ Zgodnie z PFU powierzchnia budynku przeznaczona na potrzeby RIS miała wynosić ok.312 m², tj. 34,9% całkowitej powierzchni budynku; zgodnie z wnioskiem o płatność za okres 1.03.2016 – 30.09.2018 oszacowany poziom kwalifikalności zadania nr 4 (Przebudowa budynku na potrzeby Centrum RIS oraz siedziby Urzędu) wynosić miał 32,9%.

- nadzoru eksperta budowlanego na etapie realizacji projektu, wszczęcie postępowania - listopad 2018 r.⁶²

(akta kontroli: str. 583, 588, 622)

- 2) Uzyskanie pozwolenia na budowę – w okresie od sierpnia do listopada 2018 r.,
- 3) Przebudowę budynku Urzędu i Centrum RIS, w formule zaprojektuj i wybuduj – w okresie od kwietnia 2018 r. do listopada 2020 r.,
- 4) Wykonanie systemu RIS w formule zaprojektuj i wybuduj – w okresie od maja 2018 r. do listopada 2020 r.⁶³

(akta kontroli: str. 305, 588, 622)

2.2. Z zaplanowanych w harmonogramie dziewięciu zamówień Urząd przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowania o udzielenie czterech zamówień publicznych⁶⁴ na:

- pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu w ramach projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”, postępowanie wszczęte 09.11.2017 r. Umowa nr 08/2018 została zawarta 20.02.2018 r.⁶⁵ na okres od 20.02.2018 r. do 31.12.2020 r.; wynagrodzenie wykonawcy określono na kwotę 1 782 270 zł. Umowa przewidywała ryczałtową wypłatę 90% wynagrodzenia w miesięcznych ratach oraz 10% jednorazowo po zakończeniu projektu;
- pełnienie funkcji Eksperta ds. budowlanych dla zadania inwestycyjnego „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”⁶⁶, postępowanie wszczęte 23.11.2017 r. Umowa nr 05/2018 została zawarta 11.01.2018 r. na okres 36 miesięcy do 31.12.2020 r.; wynagrodzenie wykonawcy określono na kwotę 442 800 zł (płatne w transzach miesięcznych po 12 300 zł);
- nadzór techniczny RIS w zakresie budowy i eksploatacji systemu RIS Dolnej Odry w ramach realizowanego projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”⁶⁷, postępowanie wszczęte 6.03.2017 r. Umowa nr 09/2017 została zawarta 28.03.2017 r. na okres 28.03.2017 r. do 31.12.2019 r.; wynagrodzenie wykonawcy określono na kwotę 359 652 zł (płatne w transzach miesięcznych po 10 578 zł miesięcznie);
- zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych polegających na budowie budynku biurowego w ramach zadania „Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry”; przeprowadzono trzy postępowania wszczęte odpowiednio: 6.04.2018 r.⁶⁸, 21.05.2018 r., 27.07.2018 r.⁶⁹ W przypadku każdego postępowania cena najkorzystniejszej oferty przekraczała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, w związku z tym, na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy pzp wszystkie postępowania zostały unieważnione.

⁶² Jak wyjaśnił Dyrektor wskazany w harmonogramie 20.11.2018 r. jako data wszczęcia postępowania na pełnienie funkcji Eksperta ds. budowlanych dla Pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry była oczywistą omyłką pisarską. Prawidłowa data, która powinna być wpisana do harmonogramu to 20.11.2017 r. O fakcie zaistnienia oczywistej omyłki świadczą inne daty wskazane w harmonogramie.

⁶³ Pierwotny harmonogram zamiast zadań wskazanych w pkt 2,3,4 przewidywał jedno zadanie: Rozbudowa systemu RIS Odry i budowa siedziby Urzędu w Szczecinie – wszczęcie postępowania 1.11.2016 r. Pierwotny harmonogram nie przewidywał również: usług nadzoru technicznego, usług nadzoru eksperta budowlanego na etapie przygotowawczym, usług nadzoru eksperta budowlanego na etapie realizacji projektu, obsługi prawnej, powoływania specjalisty ds. rozliczeń oraz promocji projektu.

⁶⁴ Ogółem przeprowadzono sześć postępowań przetargowych o udzielenie czterech zamówień publicznych.

⁶⁵ Dalej: Umowa z Inżynierem Kontraktu.

⁶⁶ Dalej: Umowa z ekspertem budowlanym.

⁶⁷ Dalej: Umowa na nadzór techniczny.

⁶⁸ Opóźnienie terminu wszczęcia postępowania przetargowego na wyłonienie wykonawcy budynku siedziby Urzędu wyniosło 16 miesięcy (licząc od pierwotnie zaplanowanego terminu na listopad 2016 r.).

⁶⁹ Sprawy nr: Sz-351-055/2018, Sz-351-081/2018, Sz-351-123/2018.

Inżynier Kontraktu nie złożył oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy pzp we wszystkich trzech postępowaniach przetargowych dotyczących budowy budynku siedziby Urzędu przy ul. Kolumba 79/80 i nie został wykazany jako osoba uczestnicząca w postępowaniu w protokołach z tych postępowań, co opisano w Sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Przyczyną nieogłoszenia przetargu na wykonawcę systemu RIS było nierozpoczęcie prac budowlanych dotyczących budynku siedziby Urzędu przy ul. Kolumba 79/80, w którym planowano umiejscowienie Centrum RIS. Według zaktualizowanego Studium Wykonalności główny zakres działań dotyczący pełnego wdrożenia usług RIS w obszarze Dolnej Odry będzie obejmował: rozbudowę terytorialną sieci czujników i kamer TV, sieci transmisji danych między czujnikami, sieci radiokomunikacyjnych stacji bazowych dla łączności głosowych i AIS.

(akta kontroli: str. 10-13, 572-573, 588, 591, 622, 624-634, 711-720, 853-858, 958-962, 1007-1027, 1292, 1373-1620, 1954-1962, 2176, 2183)

Ponadto Urząd udzielił dwóch zamówień bez zastosowania ustawy pzp (tj. zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy pzp) na usługi: 1) specjalisty ds. rozliczeń, 2) nadzoru eksperta budowlanego na etapie przygotowawczym.

Według stanu na 30.06.2019 r. Urząd był w trakcie przygotowywania dokumentacji przetargowej na wybór wykonawcy, który wdroży zaplanowane usługi RIS oraz dostarczy sprzęt wymagany do ich realizacji.

Urząd nie przeprowadził postępowań o udzielenie zamówienia na obsługę prawną oraz na promocję projektu.

(akta kontroli: str. 711-720, 958-962, 1292, 1954-1962)

Dyrektor wyjaśnił: *W ramach realizacji i postępu prac w projekcie odstąpiono od zadania pomoc prawna. Urząd posiadał i nadal posiada umowę na obsługę prawną Urzędu z kancelarią zewnętrzną, która to pomoc prawna według mojej oceny była i jest wystarczająca. Dodatkowym argumentem była optymalizacja kosztów projektu.*

(akta kontroli: str. 2176, 2182)

Ponadto w sprawie promocji projektu wyjaśnił: *Urząd (...) poprzez stronę internetową na bieżąco informuje o realizacji projektu. Ponadto informuje o projekcie w trakcie krajowych i międzynarodowych konferencji i spotkań eksperckich. (...) Informacje o postępach prac nad wdrożeniem RIS przekazywane są także mediom lokalnym (...) oraz interesariuszom zęglu śródlądowej (...). Dodatkowo wszystkie wytwarzane w ramach projektu dokumenty oznaczane są zgodnie z wytycznymi dot. promocji i oznakowania projektów POLiŚ.(...) W trakcie oraz na zakończenie projektu zaplanowano opracowanie plakatu/tablicy informacyjnej zgodnie z wytycznymi dotyczącymi promocji i oznakowania projektów POLiŚ.(...) Szersza kampania informacyjna prowadzona będzie po opracowaniu przez Wykonawcę RIS dokumentów projektowych.*

(akta kontroli: str. 2191, 2219-2220)

W postępowaniach przetargowych na „Budowę infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry”⁷⁰, ogłoszonych odpowiednio 6.04.2018 r. i 21.05.2018 r., wartość kosztorysowa przedmiotu zamówienia wynosiła 12 592 154,30 zł netto⁷¹ i obejmowała pełne

⁷⁰ Zwany także: budową nowej siedziby Urzędu (w tym Centrum RIS).

⁷¹ Wykonawca aktualizacji PFU (z listopada 2017 r.) stwierdził aktualność dokumentu na 19.02.2018 r. W piśmie Urzędu z 9.03.2018 r. pn. „Protokół z szacowania rynku” wskazano, że podstawą do szacowania wartości zamówienia jest kwota 15 488 349,79 zł brutto/12 592 154,30 zł netto (2 920 461,60 euro).

wykończenie budynku i terenu przy ul. Kolumba 79/80⁷². Natomiast w postępowaniu wszczętym 27.07.2018 r. wartość kosztorysowa przedmiotu zamówienia oszacowana została na 13 008 130,08 zł netto⁷³ (w ramach I etapu pn. „budynek z ograniczonym zagospodarowaniem terenu”) i w ramach tej kwoty przewidywano wybudowanie budynku bez wykończenia⁷⁴. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji wyniosła 20 243 902,44 zł netto.

(akta kontroli str. 1521, 1570, 1604, 1606, 1724)

Wzrost kosztów budowy budynku nowej siedziby Urzędu przy ul. Kolumba 79/80 z 12,6 mln netto do 20,2 mln netto wyniósł 60,6 punktów procentowych. Wyceny dokonywał ten sam podmiot zewnętrzny.

(akta kontroli str. 1506, 1515, 1521, 1556, 1565, 1570, 1588, 1604, 2177-2178, 2185-2186)

Dyrektor wyjaśnił: *Zamawiający nie podejmował żadnych działań wobec (...) podmiotu szacującego wartość przedmiotu zamówienia „Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry”, ponieważ Wykonawca ten nie wykazał się brakiem należytej staranności przy szacowaniu wartości zamówienia. Ustalając wartość zamówienia kierował się wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym.(...)*

(akta kontroli str. 2177-2178, 2185-2186)

Pismem z 16.03.2018 r. Dyrektor Urzędu wystąpił do Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z wnioskiem o zwiększenie dofinansowania dla projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” z uwagi na koszty modernizacji budynku przy ul. Kolumba 79/80.

W związku z negatywnym rozpatrzeniem⁷⁵ ww. wniosku oraz niewyłonieniem wykonawcy na budowę budynku biurowego w ramach zadania budowy nowej siedziby Urzędu, w której umiejscowione miało być Centrum RIS, Dyrektor Urzędu w październiku 2018 r. podjął działania mające na celu pozyskanie dodatkowej powierzchni w budynku siedziby Urzędu (w Czerwonym Ratuszu przy pl. Batorego).

(akta kontroli str. 1200, 1214, 1691, 1786, 2307-2326)

Dyrektor Urzędu w piśmie z 4.01.2019 r.⁷⁶ skierowanym do Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wskazał, że „Urząd odstąpił od realizacji planowanego zamierzenia inwestycyjnego” (dotyczącego budowy budynku przy ul. Kolumba 79/80

⁷² Kwota, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania inwestycyjnego wynosiła 15 650 000 zł brutto.

⁷³ 16 000 000 zł brutto. Najniższa kwota oferty potencjalnego wykonawcy zadania w kwietniu 2018 r. wyniosła 25 998 949, 33 zł brutto, w maju 2018 r. - 25 702 522,55 zł brutto.

⁷⁴ Aktualizacja kosztorysowa z 25.07.2018 r. przewidywała realizację inwestycji w dwóch etapach: pierwszy etap o wartości 16 000 000 zł brutto obejmował wybudowanie budynku bez wykończenia i wyposażenia piwnicy, pierwszego piętra, części drugiego piętra i ograniczonego zagospodarowania terenu; drugi etap o wartości 8 900 000 zł brutto - wykończenie i wyposażenie instalacyjne piwnicy, pierwszego piętra i pozostałej części drugiego piętra, zakup mebli i aneksów kuchennych, uzupełnienie elementów elewacyjnych, taras, osłonę central, logo na elewacji, zagospodarowanie terenu, parking dokończenie, mała architektura, maszty, chodnik, wiata, renowację i odbudowę muru i nabrzeże. Kwota 8 900 000 zł brutto stanowiła „różnicę pomiędzy wartością wynikającą z PFU zaktualizowanego poprzez uwzględnienie cen ofert składanych w poprzednich przetargach a wartością zamówienia podstawowego”. Poszczególne wyceny zostały dokonane przez tego samego wykonawcę.

⁷⁵ Pismo Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 3.10.2018 r.

⁷⁶ Pismo nr Sz-060-01-06PD/2019 skierowane do Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

w Szczecinie) w ramach projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” powołując się m.in. na: na trudny charakter inwestycji, konieczność rozbiórki istniejących zabudowań, zabezpieczenia budynku głównego leżącego bezpośrednio przy rzece, wykonania dodatkowego palowania pod budynkiem oraz zabezpieczenia sąsiedniej kamienicy, która została zniszczona w trakcie II wojny światowej i była częściowo połączona z budynkiem przy ul. Kolumba 79/80.

(akta kontroli str. 1786-1788)

Dyrektor wyjaśnił: *Urząd Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie prowadzi intensywne konsultacje z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej na temat przyszłości budynku przy ul. Kolumba. Obecnie analizowane są różne możliwości realizacji inwestycji, w tym: realizacja inwestycji ze środków budżetu państwa, odsunięcie inwestycji w czasie lub przekazanie nieruchomości innej jednostce Skarbu Państwa. (...) Konsultacje prowadzone są z Departamentem Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie (...) w formie spotkań roboczych.*

(akta kontroli str. 2187-2188, 2279)

W dniu 10.07.2019 r. został zawarty aneks do umowy o dofinansowanie dla projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”. Aneks zawierał zaktualizowany harmonogram realizacji projektu. W harmonogramie nie ujęto zadania nr 4 pn. „Przebudowa budynku na potrzeby Centrum RIS oraz siedziby Urzędu”. Termin realizacji projektu określono na okres od 1.03.2016 r. do 31.12.2020 r., kwalifikowalność wydatków - do 31.03.2021 r. Planowana data zakończenia i rozliczenia projektu została określona na I kwartał 2021 r. Zmianie uległ całkowity koszt realizacji projektu (z 32 000 000 zł do 21 402 300,73 zł) i kwota dofinansowania (z 20 000 000 zł do 19 994 944,05 zł)⁷⁷.

(akta kontroli str. 236, 1999-2010, 2280-2281)

W terminie do 31.12.2020 r. do wykonania pozostały m.in. zadania:

- przygotowanie dokumentacji projektowej adaptacji dodatkowych pomieszczeń w budynku siedziby Urzędu, tj. Czerwonego Ratusza przy pl. Batorego w Szczecinie na potrzeby Centrum RIS (w tym na serwerownię systemu RIS, dla potrzeb pracy operatorów w Centrum RIS oraz pokój socjalny z łazienką)⁷⁸;
- uzyskanie zgody Miejskiego Konserwatora Zabytków na wykonanie adaptacji pomieszczeń,
- adaptacja pomieszczeń,
- pełne wdrożenie usług systemu RIS,
- zatrudnienie pracowników do obsługi RIS.

(akta kontroli str. 1799, 2231-2234)

Do 30.06.2019 r., w związku z realizacją projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”, Urząd wydatkował łącznie 2 632 170,63 zł, z tego na:

- „Pełne wdrożenie RIS - prace przygotowawcze”: 959 528 zł,
- „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”: 1 672 642,63 zł⁷⁹.

(akta kontroli str. 700, 711-720, 1721-1723, 1954-1962)

⁷⁷ Wartość zadania pn.: 1) „Wykonanie systemu RIS” wzrosła z 12 470 698,61 zł do 17 851 162,13 zł; 2) „Nadzór ekspercki techniczny” wzrosła z 359 652 zł do 486 588 zł; 3) „Promocja projektu” wzrosła z 115 000 zł do 155 000 zł; 4) „Wynagrodzenia pracowników zespołu realizującego projekt (dodatki)” zmalała z 670 878,20 zł do 629 026,70 zł.

⁷⁸ W odpowiedzi na wniosek Dyrektora Urzędu z 2.04.2019 r. (nr Sz-480-13-104/2019) o wyrażenie zgody na wynajem dodatkowych pomieszczeń Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie pismem z 31.07.2019 r. zgodę taką wyraził.

⁷⁹ W tym: 121 579,50 zł - aktualizacja dokumentacji opracowanej na etapie prac przygotowawczych; 419 035,10 zł - wynagrodzenia osób realizujących projekt (pracowników Urzędu); 285 606 zł - nadzór techniczny; 598 723,18 zł - wynagrodzenie Inżyniera Kontraktu; 184 500 zł - wynagrodzenie eksperta budowlanego; 3 970,58 zł - z tytułu trwałego zarządu, 41 023,27 zł - na ochronę budynku, 18 205 - z tytułu podatku od nieruchomości.

Od 1.08.2016 r., tj. od podpisania umowy na dofinansowanie projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”, do 30.06.2019 r. (czyli po upływie 35 miesięcy) rzeczowe zaawansowanie realizowanego projektu wynosiło 0%. W jego ramach realizowano umowy związane z pełnieniem funkcji Inżyniera Kontraktu, nadzorem budowlanym oraz nadzorem technicznym, których zaawansowanie finansowe wynosiło odpowiednio: 33,6%⁸⁰, 36,6%⁸¹, 79,4%⁸².

(akta kontroli str. 1810)

3. Oszczędność realizacji aktualnie wykonywanych projektów dotyczących RIS

3.1. Sprzęt zakupiony przez Urząd w ramach „Pilotażowego wdrożenia RIS” w latach 2013-2015 był objęty serwisem gwarancyjnym. W latach 2016-2017, w trybie przewidzianym przez ustawę pzp, Urząd udzielił dwóch zamówień na serwis pogwarancyjny⁸³ tego sprzętu na łączną kwotę 519 058,40 zł⁸⁴. Od 2018 r. Urząd dokonywał serwisu systemu RIS wyłącznie w ramach zadań własnych, wykorzystując wiedzę i doświadczenie pracowników etatowych oraz pracującego na rzecz Urzędu eksperta ds. technicznych. W okresie od 1.01.2018 do 14.06.2019 r. na zakup części zamiennych i narzędzi przeznaczono kwotę 14 143,75 zł⁸⁵.

W latach 2015-2018 stworzony w ramach „Pilotażowego wdrożenia RIS” system uległ 93 awariom (31 w 2015 r.⁸⁶; dziewięć w 2016 r.⁸⁷; 12 w 2017 r.⁸⁸; 41 w 2018 r.⁸⁹). Powyższe, jak wskazał Dyrektor Urzędu, było wynikiem zużycia technologicznego charakterystycznego dla urządzeń eksploatowanych w trudnych warunkach środowiskowych na otwartym terenie. Ponadto w przypadku systemu AIS Urząd stwierdził problem zakłóceń w przesyle sygnałów radiowych.

(akta kontroli str. 721-773, 1621-1672, 2079-2086)

Z uwagi na konieczność przeprowadzenia modernizacji systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych, zainstalowanego w ramach „Pilotażowego wdrożenia RIS”, 12.07.2018 r. Dyrektor Urzędu (reprezentujący Skarb Państwa – Urząd Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie) zawarł z Województwem Zachodniopomorskim (reprezentowanym przez Zarząd Województwa) porozumienie o dofinansowaniu projektu⁹⁰ kwotą 700 000 zł. Przetarg nieograniczony na

⁸⁰ Wynagrodzenie wypłacone Inżynierowi Kontraktu 598 723,18 zł.

⁸¹ Wynagrodzenie wypłacone ekspertowi budowlanemu 184 500 zł, w tym 61 500 w 2017 r. i 123 000 w 2018 r..

⁸² Wynagrodzenie wypłacone za nadzór techniczny 285 606 zł, tym 95 202 zł w 2017 r., 126 936 zł w 2018 r. i 63 468 zł do 30.06.2019 r.

⁸³ W ramach którego w trakcie rutynowych przeglądów m.in. sprawdzano poprawność działania urządzeń, dokonywano czyszczenia elementów urządzeń, wykonywano testy eksploatacyjne, wprowadzano korekty zapewniające poprawne działanie systemu. Umowa przewidywała również podejmowanie działań na zgłoszone awarie systemu.

⁸⁴ Odpowiednio: 300 000 zł w 2016 r. i 219 058,40 zł w 2017 r.

⁸⁵ Odpowiednio: 11 004,81 zł w 2018 r. i 3 138,94 zł w 2019 r.

⁸⁶ W tym: sześć dotyczyło awarii sytemu CCTV, dwie - systemu Hydro-Meteo, jedna - systemu VHF, trzy - systemu AIS, sześć - systemu VTT-Viewer, sześć - radarów, siedem - awarii ogólnych.

⁸⁷ W tym: dwie - awarie sytemu CCTV, dwie - systemu Hydro-Meteo, sześć - systemu VHF, trzy - systemu AIS, dwie - awarie ogólne.

⁸⁸ W tym: sześć - awarie sytemu CCTV, sześć - systemu Hydro-Meteo, sześć - systemu VHF, sześć - systemu AIS, trzy - awarie ogólne.

⁸⁹ W tym: dziewięć - awarie sytemu CCTV, osiem systemu Hydro-Meteo, osiem - systemu VHF, dwie - systemu AIS, pięć - systemu VTT-Viewer, dwie - konfiguracji, trzy - sieci, dwie - sprzętowe (Hardware) i dwie - awarie ogólne.

⁹⁰ Porozumienie o dofinansowaniu Projektu pn. „Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych systemu RIS” nr RPZP.05.07.00-32-0005/17-00 z 12.07.2018 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego (dalej: RPO WZ) 2014-2020, Oś priorytetowa V Zrównoważony Transport, Działanie 5.7 Budowa, rozbudowa lub modernizacja ogólnodostępnej infrastruktury szlaków żeglownych, utrzymanie dróg wodnych prowadzących do portów, monitoring dróg wodnych, w tym związany z systemami zarządzania ruchem; współfinansowanie w wysokości 85%.

wyłonienie wykonawcy tego projektu, wszczęto 5.03.2019 r., tj. po upływie ponad 7 miesięcy od zawarcia porozumienia.

(akta kontroli str. 359-454, 700, 708, 719)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: *Po zawarciu porozumienia z Województwem Zachodniopomorskim w dniu 12.07.2018 r. Urząd we wrześniu opracował wniosek o zapewnienie finansowania przedsięwzięcia dla projektu Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych systemu RIS, który wymagał uzyskania zatwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą Programem Regionalnym, a następnie akceptację departamentu merytorycznego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, następnie został przekazany do wydziału budżetowego celem weryfikacji i przekazania do Ministerstwa Finansów. Decyzja o zapewnieniu finansowania realizacji przedsięwzięcia nr 428/RP025020/2018 została wydana w dniu 20.11.2018 r. Następnie Urząd przystąpił do przygotowywania postępowania.*

(akta kontroli str. 2178, 2186)

Przetarg na modernizację systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych został unieważniony na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy pzp (treść ofert nie odpowiadała treści SIWZ⁹¹). Kolejny przetarg wszczęto 10.05.2019 r. Umowa nr 32/2019 z wykonawcą została zawarta 31.07.2019 r. (wartość umowy 454 977 zł).

(akta kontroli str. 1326-1372, 1998, 2224-2230)

Modernizacji wymagał również podsystem AIS, działający w ramach zainstalowanego w „Pilotażowym wdrożeniu RIS Dolnej Odry”, m.in. w związku z problemami w postaci zakłóceń w przesyle sygnałów radiowych będących wynikiem: interferencji fal radiowych w obszarze ścisłej zabudowy, tj. zakłócania fal radiowych AIS przez inne fale elektromagnetyczne; zaciemnienia fal będącego wynikiem występowania przeszkód w postaci budynków. Dyrektor wskazał, iż niezbędne było uzupełnienie sieci AIS (składającej się z dwóch stacji bazowych – w Szczecinie i Widuchowej) o stację bazową w Siadle Górnym, co pozwoliło na wzmocnienie przesylu sygnału w promieniu ok. 50 km. Na realizację powyższej modernizacji Urząd uzyskał dofinansowanie z RPO WZ w wysokości 300 000 zł⁹². Wykonawca zadania pn. „Modernizacja systemu monitorowania ruchu statków w oparciu o system AIS” wyłoniony został w drodze przetargu nieograniczonego. Umowę nr 16/2019 podpisano z wykonawcą 22.02.2019 r. (wartość umowy wynosiła 299 997 zł). Wykonawca zgodnie z przewidzianymi terminami zrealizował przedmiot umowy. Zakupione w ramach projektu stacje bazowe (jedna podstawowa, druga zapasowa) wraz z oprogramowaniem były w pełni kompatybilne z będącymi już w użyciu stacjami bazowymi AIS Saab R40, które były dostarczone w ramach projektu pn. „Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Odry”.

(akta kontroli str. 455-487, 719, 1293-1325)

3.2. W związku z niewyłonieniem wykonawcy zadania pn. „Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry”, Dyrektor Urzędu 31.10.2018 r. rozwiązał umowę z ekspertem budowlanym, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia określonego w § 12 ust. 1 umowy⁹³.

(akta kontroli str. 711-720, 1398, 958-1006)

Dyrektor wyjaśnił: *W związku ze zmianami w zakresie rzeczowym realizowanego*

⁹¹ Specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

⁹² Porozumienie z 12.07.2018 r. nr RPZP.05.07.00-32-0004/17 na realizację projektu pn. „Modernizacja systemu monitorowania ruchu statków w oparciu o system AIS”.

⁹³ W okresie obowiązywania umowy (od 11.01.2018 r. do 30.11.2018 r.) wypłacono wykonawcy wynagrodzenie w łącznej wysokości 123 000 zł.

projektu Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, tj. brakiem otrzymania środków finansowych dla zadania pn. „Modernizacja budynku przy ul. Kolumba 79/80” konieczne było rozwiązanie umowy z firmą (...). Uzasadnieniem do tej decyzji był fakt, że wydatek stał się nieracjonalny i niezasadny. Dalsze świadczenie usług Eksperta ds. budowlanych dla inwestycji polegającej na modernizacji i przebudowie nieruchomości w świetle nowych okoliczności było niezasadne. Urząd rozwiązał umowę niezwłocznie po podjęciu decyzji o odstąpieniu od zadania modernizacji budynku.

(akta kontroli str. 2095, 2109)

Z dniem 15.03.2019 r., tj. cztery i pół miesiąca po rozwiązaniu umowy z ekspertem budowlanym, Dyrektor Urzędu rozwiązał umowę z Inżynierem Kontraktu. W oświadczeniu o odstąpieniu od umowy Dyrektor wskazał na odmienną niż w dacie zawarcia umowy sytuację faktyczno-prawną projektu.

W umowie zawartej z Inżynierem Kontraktu Dyrektor Urzędu nie zabezpieczył w należyty sposób interesu Skarbu Państwa, co opisano w Sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 711-720, 1007-1047, 1378, 1785-1798)

Inżynier Kontraktu oraz eksperci ds. budowlanych i nadzoru technicznego realizując zapisy umów przedkładali terminowo sprawozdania/raporty miesięczne dotyczące prac zrealizowanych⁹⁴ w ramach projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”.

(akta kontroli str. 779-799, 861-942, 976-1006, 1048-1264)

3.3. W koncepcji programowo-przestrzennej z grudnia 2014 r. dla zadania „Budowa infrastruktury dla pełnego wdrożenia RIS”⁹⁵ w ramach projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” wykluczono możliwość rozbudowy Centrum RIS w siedzibie Urzędu w Czerwonym Ratuszu przy pl. Batorego m.in. z uwagi na brak:

- możliwości „dalszego rozwoju zaplecza techniczno-biurowego”, „ograniczenia formalno-prawne związane z ochroną konserwatorską”, „koszty ochrony konserwatorskiej” i „potencjalnie wysokie koszty przebudowy”;
- szybkiego dostępu do statku inspekcyjnego INSPEKTOR 63, na którym znajduje się sprzęt pomiarowo-badawczy. Statek przystosowany do obsługi Centrum RIS nie posiada własnego miejsca cumowania przy nabrzeżu oraz jest oddalony od siedziby Urzędu o 1,6 km („Pracownik Urzędu pokonuje tę odległość pieszo 20 minut, dodatkowo za każdym razem zmuszony jest do demontowania i instalacji sprzętu pomiarowego, co skraca efektywny czas prac badawczych i wydłuża reakcję na występujące zagrożenia”);
- możliwości wyznaczenia miejsc parkingowych wokół Urzędu dla klientów Centrum RIS, z uwagi na ograniczenia Stref Płatnego Parkowania („Brak możliwości parkowania pojazdów technicznych RIS w wielu przypadkach może doprowadzić do spóźnionej reakcji na niebezpieczeństwo żeglugowe”).

(akta kontroli str. 679-685, 1706)

Zgodnie ze zaktualizowanym Studium wykonalności po rozbudowie Centrum RIS,

⁹⁴ W tym m.in.: nadzór techniczny (udział w opracowaniu opisu przedmiotu zamówienia w zakresie infrastruktury teleinformatycznej RIS; uzgadnianie i opiniowanie opracowań oraz projektów funkcjonalnych, użytkowych i wykonawczych w ramach rozbudowy Systemu; proponowanie koncepcji technicznych w zakresie doboru technologii i rozwiązań niezbędnych dla prawidłowego działania Systemu; udział w komisjach rekrutacyjnych wylaniających pracowników RIS); ekspert ds. budowlanych (udział w przygotowaniu procedur przetargowych na wykonanie koncepcji dokumentacji projektowej, wyłonienie Inżyniera Kontraktu i generalne wykonawstwo inwestycji; udział w procedurze wyboru uczestników procesu inwestycyjnego); Inżynier Kontraktu (przygotowanie dokumentacji do postępowania przetargowego na budowę siedziby Urzędu; udział w posiedzeniach komisji przetargowych; udział w spotkaniach roboczych z pracownikami Urzędu).

⁹⁵ Wykonanej na podstawie umowy nr 41/2014 z 28.11.2014 r.

wiążącej się z jego przeniesieniem do nowej lokalizacji (przy ul. Kolumba 79/80) miał zostać utworzony prawidłowy dla tego rodzaju systemu informatycznego stan, w którym działać miały dwie odrębne serwerownie i który zapewniać miał najwyższy możliwy poziom redundancji, m.in. z uwagi na:

- rozlokowanie dwóch serwerowni w różnych miejscach Szczecina,
- zasilanie serwerowni z różnych części systemu dystrybucji energii na terenie Szczecina,
- połączenie obu serwerowni między sobą dwoma łączami teleinformatycznymi, prowadzonymi różnymi trasami w obrębie Szczecina,
- zapewnienie odpowiednio wysokiej przepływności łączy (dla skrócenia czasu działania zawartości baz danych w systemie RAID oraz dla spełnienia przez te łącza roli wspierającej transmisję danych od czujników terenowych do Centrum RIS - pożądana prędkość transmisyjna wynosi 1 Gbit/s lub więcej).

Założono również, że każda z serwerowni będzie posiadała osobne połączenie do internetu i źródła zasilania, co zapewnić miało dywersyfikację źródeł zasilania na wypadek awarii. W ramach rozbudowy sieci transmisji danych zaplanowano utworzenie połączenia światłowodowego pomiędzy serwerownią główną, a punktem technicznym umieszczonym na Elewatorze Ewa⁹⁶ oraz pomiędzy serwerownią główną a zapasową. Wraz z istniejącym już połączeniem światłowodowym, miało to umożliwić utworzenie redundantnych połączeń odpornych na awarię jednego z nich. Powyższe założenia wskazane zostały w rozdziale 8.3.9 Studium wykonalności dla Pełnego wdrożenia RIS (opracowanego w lipcu 2015 r.) oraz w aktualizacji Studium wykonalności (opracowanej w listopadzie 2017 r.) oraz PFU w rozdziale 2.5.1.

(akta kontroli str. 546-558, 581-587, 618-620)

Ponadto PFU zakładał:

- fizyczne wydzielenie i obudowanie odpowiednim zapleczem socjalnym stanowiska VTT⁹⁷;
- wydzielenie osobnej przestrzeni magazynowej, która pozwoli na gromadzenie zapasowych elementów infrastruktury RIS, jak również narzędzi i akcesoriów do realizacji bieżącego utrzymania systemu;
- wydzielenie części administracyjnej i biurowej, pozwalającej na realizację spotkań z gośćmi Urzędu;
- dostosowanie stanowisk operatorskich wielkością do zakresu realizowanych zadań oraz wykorzystywanych urządzeń tak, aby umożliwić swobodną pracę na stanowisku;
- zapewnienie stosownego zaplecza socjalnego tak, aby nie przeszkadzało ono w pracy na stanowiskach i jednocześnie umożliwiało realizację swoich funkcji.

(akta kontroli str. 625-678)

Po konsultacjach z Urzędem Morskim w Szczecinie (właścicielem budynku Czerwonego Ratusza) oraz dwóch wizjach lokalnych wykonanych przez Inżyniera Kontraktu i członków Zespołu Projektowego⁹⁸ - przeprowadzonych w związku z odstąpieniem w październiku 2018 r. od realizacji zadania pn. „Budowa infrastruktury technicznej wraz z zapleczem administracyjnym dla pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry” przy ul. Kolumba 79/80 - ustalono, że istnieje możliwość pozyskania nowych pomieszczeń w siedzibie Urzędu (tj. w budynku Czerwonego Ratusza) i dostosowania ich na potrzeby rozbudowy Centrum RIS.

(akta kontroli str. 1786-1788, 2282)

⁹⁶ Wskazana w Studium wykonalności dla Pełnego wdrożenia RIS, opracowanym w lipcu 2015 r.

⁹⁷ VTT - Ang. Vessel tracking and tracing - śledzenie i namierzanie jednostek.

⁹⁸ W składzie: Dyrektor Urzędu, Inżynier Kontraktu, specjalista ds. infrastruktury budowlanej, Kierownik Centrum RIS, specjalista ds. utrzymania urządzeń teleinformatycznych w Centrum RIS.

Dyrektor Urzędu zwrócił się 2.04.2019 r. do Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie o wyrażenie zgody na wynajem dodatkowych pomieszczeń w budynku Czerwonego Ratusza. Zgodę otrzymał 31.07.2019 r.⁹⁹

(akta kontroli str. 1799, 2231, 2233)

W sprawie osiągnięcia celów zakładanych w projekcie „Pełnego wdrożenia RIS Dolnej Odry”, pomimo odstąpienia od budowy nowej siedziby Urzędu przy ul. Kolumba 79/80 (w której miało być zlokalizowane Centrum RIS) i wcześniejszego wykluczenia umiejscowienia tego Centrum w budynku Czerwonego Ratusza, Dyrektor wyjaśnił: *W ramach realizacji projektu Pełne wdrożenie RIS planuje się pozostawienie obecnej serwerowni oraz adaptację nowego pomieszczenia w tym samym budynku Czerwonego Ratusza. Zostaną zachowane wszystkie warunki opisane w PFU i Studium wykonalności uwzględniające najwyższy możliwy poziom redundancji, z uwzględnieniem warunków lokalowych dostępnych dla potrzeb realizacji projektu:*

- a) *serwerownia główna oraz serwerownia zapasowa będą ulokowane w dwóch różnych miejscach, fizycznie odseparowanych poprzez wykorzystanie pomieszczeń na dwóch różnych kondygnacjach budynku;*
- b) *zasilanie będzie realizowane z dwóch odrębnych jednostek rozdzielczych, a system awaryjnego podtrzymania zasilania będzie realizowany przez osobne układy UPS;*
- c) *połączenie obu serwerowni między sobą będzie zrealizowane dwoma łączami teleinformatycznymi, prowadzonymi różnymi trasami;*
- d) *połączenie serwerowni będzie zrealizowane w sposób zapewniający odpowiednio wysoką przepływność łączy światłowodowych zarówno dla potrzeb sieci LAN oraz dostępu do systemów pamięci masowej komunikujących się z wykorzystaniem technologii SAN;*
- e) *z uwagi na możliwość wykorzystania magistrali światłowodowej Krajowego Systemu Bezpieczeństwa Morskiego, która jest dostępna w budynku Urzędu Morskiego w Szczecinie, w którym planowane jest pozostawienie dotychczasowej siedziby Centrum RIS niezasadnym jest budowa dedykowanego łącza światłowodowego. Łącze zapasowe będzie realizowane z wykorzystaniem zmodernizowanej radiolinii w relacji Plac Batorego - Elewator Ewa;*
- f) *każda z serwerowni będzie posiadać osobne połączenie do Internetu.*

W związku z powyższym należy uznać, że zakres wymagań zdefiniowanych w 2017 r. w dokumentach Studium wykonalności i PFU został dostosowany do uwarunkowań realizacji Pełnego Wdrożenia RIS w latach 2019-2020. (...) Ponadto przyjęto placówkę Szczecin-Podjuchy jako miejsce cumowania jednostki pomiarowo-inspekcyjnej Urzędu, skąd pracownicy będą rozpoczynali pomiary hydrograficzne. Jest to teren RZGW Szczecin, gdzie Urząd wynajmuje miejsca na podstawie porozumienia. Teren jest ogrodzony i ochroniany całodobowo, dlatego sprzęt hydrograficzny może pozostać zamontowany na jednostce.

Urząd w lokalizacji przy pl. Batorego 4, nie posiada własnych miejsc parkingowych i to założenie nie zostanie zrealizowane. Należy jednak podkreślić, że budynek znajduje się w centrum miasta, blisko dworca PKP, PKS oraz komunikacji miejskiej, co ułatwia dostęp pracownikom oraz klientom Urzędu.

W budynku Czerwonego Ratusza planuje się osobne pomieszczenie dla stanowisk VTT, tj. Centrum RIS, co pozwoli na spełnienie założeń dot. miejsca pracy i wydzielenia stanowisk dla specjalistów RIS. Ponadto przewiduje się adaptację zaplecza socjalnego, które także spełni założenia projektowe opisane w PFU dla

⁹⁹ W odpowiedzi na pismo Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z 6.04.2019 r. Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w dniu 19.04.2019 r. wyraził zgodę na wynajem dodatkowych pomieszczeń na rzecz Urzędu.

Pełnego wdrożenia RIS. W ramach realizacji projektu Pełne wdrożenie RIS przewiduje się adaptację pomieszczeń dla Centrum RIS, tj. adaptację: pomieszczenia serwerowni i pomieszczenia technicznego na poziomie -1, pomieszczenia Centrum RIS, pomieszczeń biurowych dla zespołu ds. produkcji map, pomieszczeń biurowych Centrum RIS, adaptację pomieszczeń socjalnych. Wielkość pomieszczeń pozwoli na swobodną pracę na stanowiskach, natomiast pomieszczenie socjalne będzie stanowiło niezbędne zaplecze dla pracowników pracujących w trybie zmianowym. Takie założenia pozwolą na spełnienie wymagań PFU dla Pełnego wdrożenia RIS w tym zakresie. Urząd nie planuje wydzielenia części magazynowej (...) w budynku Czerwonego Ratusza.

(akta kontroli str. 2096-2097, 2115-2120)

Przedstawiona przez Dyrektora Urzędu koncepcja rozbudowy Centrum RIS w budynku Czerwonego Ratusza nie spełni niektórych założeń wskazanych w zaktualizowanej dokumentacji projektowej, tj. dotyczących m.in.:

- rozlokowania serwerowni w różnych miejscach Szczecina (ulożenie serwerowni głównej oraz zapasowej na dwóch różnych kondygnacjach tego samego budynku nie spełnia tego założenia);
- zasilania serwerowni z różnych części systemu dystrybucji energii na terenie Szczecina (zasilanie z dwóch odrębnych jednostek rozdzielczych oraz oparcie zasilania awaryjnego o osobne układy UPS na terenie tego samego budynku nie spowoduje uzyskania zasilania z różnych i niezależnych źródeł dystrybucji energii na terenie miasta);
- połączenia obu serwerowni między sobą dwoma łączami teleinformatycznymi, prowadzonymi różnymi trasami w obrębie Szczecina (połączenie serwerowni głównej i zapasowej dwoma łączami teleinformatycznymi prowadzonymi różnymi trasami na terenie tego samego budynku nie spełnia tego założenia);
- szybszego dostępu do statku inspekcyjnego, na którym znajduje się sprzęt pomiarowo-badawczy (nieruchomość przy ul. Kolumba 79/80 położona jest bezpośrednio przy nabrzeżu, natomiast według wyjaśnień Dyrektora Urzędu obecne położenie miejsca cumowania jednostki pomiarowo-inspekcyjnej w dzielnicy Szczecin-Podjuchy jest oddalone od siedziby Urzędu o ok. 12 km i dotarcie do tego miejsca zajmuje pracownikom Urzędu ok. 20-30 minut w zależności od natężenia ruchu drogowego).

(akta kontroli str. 2291-2292)

Sporządzone przez Inżyniera Kontraktu warianty zagospodarowania pomieszczeń dostępnych na kondygnacji piwnicy, parteru i III p. zabytkowego budynku Czerwonego Ratusza pod kątem możliwości realizacji prac adaptacyjnych (budowlano-montażowych), dla potrzeb przystosowania dostępnych powierzchni dla zadania związanego z uruchomieniem Centrum RIS, nie zostały przedstawione Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków.

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: *Zgodnie z PFU Przedmiot Zamówienia obejmuje przygotowanie wymaganych dokumentów oraz uzyskanie przez Wykonawcę opinii, zaleceń, uzgodnień i pozwoleń konserwatora zabytków w zakresie wynikającym z przepisów. W związku z tym warianty zagospodarowania pomieszczeń nie wymagały na tym etapie przedstawienia Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków (...).*

(akta kontroli str. 2177, 2184)

3.4. W latach 2017-2018 CUPT przeprowadziło:

- jedną kontrolę ex-post w ramach projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” i zweryfikowało zamówienie publiczne zakończone podpisaniem umowy nr 10/2016 z 11.10.2016 r. na kwotę 124 800 zł brutto na świadczenie usługi

- Specjaliści ds. rozliczeń i sprawozdawczości. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – kontrola z oceną bez zastrzeżeń¹⁰⁰;
- trzy kontrole planowane, dotyczące publikacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (kontrole ex-ante) na:
    - pełnienie funkcji eksperta ds. budowlanych dla zadania inwestycyjnego w ramach projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”. Kontrola doraźna przeprowadzona w okresie od 18.09.2017 r. do 16.10.2017 r. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – kontrola z oceną bez zastrzeżeń¹⁰¹;
    - pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu w ramach projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”. Kontrola doraźna przeprowadzona w okresie od 18.09.2017 r. do 16.10.2017 r. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – kontrola z oceną bez zastrzeżeń¹⁰²;
    - nadzór techniczny RIS w zakresie budowy i eksploatacji systemu RIS Dolnej Odry w ramach projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”. Kontrola doraźna przeprowadzona w okresie od 12.02.2017 r. do 27.02.2017 r. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – kontrola z oceną bez zastrzeżeń¹⁰³.

(akta kontroli str. 1806)

4. Rzetelność dokumentów sprawozdawczych składanych do ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej

4.1.-4.2. Informacje dotyczące realizacji projektów RIS przekazywane były ministrowi właściwemu do spraw żeglugi śródlądowej w rocznych raportach z działalności Urzędu. Raporty zawierały informacje o: kierunkach działań Urzędu, etapach prac realizowanych w ramach RIS, bazie materialno-technicznej i stanie osobowym (w tym o liczbie pracowników realizujących zadania RIS). Dokumenty sprawozdawcze składane były w I kwartale każdego bieżącego roku¹⁰⁴ (za rok ubiegły), zawierały dane zgodne ze stanem faktycznym. Dane dotyczące długości odcinka Odry Zachodniej (od jazu w miejscowości Widuchowa do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi wraz z bocznymi odgałęzieniami) nie odzwierciedlały stanu faktycznego. Według raportów za lata 2015-2018 długość ww. odcinka Odry Zachodniej wynosiła 36,6 km. Według „Strategicznego Planu Działania – Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Odry” oraz dokumentami projektu RPO WZ „Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego śródlądowych dróg wodnych systemu RIS” odcinek ten wynosił 33,6 km (tj. o 3 km mniej).

(akta kontroli: str. 83-98, 413, 425, 1875-1953)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: *W opracowanych (...) dokumentach przyjęto, że długość odcinka Odry Zachodniej od jazu w miejscowości Widuchowa do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi wraz z bocznymi odgałęzieniami wynosi 33,6 km. Inne źródła wskazują, że ten odcinek ma długość 36,6 km. Nie są mi znane przyczyny różnicy długości tego odcinka drogi wodnej w poszczególnych dokumentach. (...) Podana wartość 36,6 km dotycząca odcinka „rzeki Odry Zachodniej, od jazu w miejscowości Widuchowa do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi wraz z bocznymi odgałęzieniami” w raportach rocznych z działalności Urzędu została wpisana omyłkowo (błąd piśmienniczy), poprawna wartość to 33,6 zgodnie z poniższym*

¹⁰⁰ Pismo nr DK.KKI.5201.137.2018 (569.3.1M) z 20.11.2018 r.).

¹⁰¹ Pismo nr CUPT.DK.KKI.5201.211.2017.341.3.AC.MW z 16.10.2017 r.

¹⁰² Pismo nr CUPT.DK.KKI.5201.95.2017.225.3.MW.TK z 19.06.2017 r.

¹⁰³ Pismo nr CUPT.DK.KKI.5201.211.2017.341.3.AC.MW z 27.02.2017 r.

¹⁰⁴ Raport roczny za rok 2015 sporządzono 19.01.2016 r.; za rok 2016 - 27.01.2017 r.; za rok 2017 - 12.02.2018 r.; za rok 2018 - 28.01.2019 r.

wyjaśnieniem. Błąd zostanie poprawiony w kolejnych raportach rocznych. (...) „W km 704,1 rzeka Odra dzieli się na dwa ramiona: Odrę Wschodnią i Odrę Zachodnią. W rejonie rozdziału na Odrę Zachodnią usytuowany jest jaz zastawkowy, uniemożliwiający żeglugę bezpośrednio z Odry w Odrę Zachodnią. W km 3,0 Odry Zachodniej (liczonym od jazu) uchodzi do niej kanał HFW, który począwszy od Hohensaaten, przebiega lateralnie w stosunku do Odry.” (Informator nawigacyjny śródlądowych dróg wodnych granicznego i dolnego odcinka rzeki Odry, Szczecin 2009). Na omówionym 3 km odcinku rzeki Odry Zachodniej (km 0,00 - km 3,00) żegluga dozwolona jest tylko dla małych statków (Zarządzenie Dyrektora Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie uprawiania żeglugi na wodach granicznych rzeki Odry, rzeki Odry Zachodniej i rzeki Nysy Łużyckiej). Ponadto odcinek ten nie został ujęty w klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych, co oznacza, że nie posiada on znaczenia regionalnego oraz międzynarodowego, dlatego nie został objęty działaniem systemu RIS.(...)

(akta kontroli: str. 2235-2236, 2282-2284)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor Urzędu nie zapewnił zachowania zasady bezstronności osób uczestniczących w postępowaniu w imieniu zamawiającego, tj. nie wyegzekwował od Inżyniera Kontraktu złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy pzp, w związku z jego czynnym zaangażowaniem w prowadzone przez Urząd trzy postępowania przetargowe. Powyższe dotyczyło postępowań wszczętych odpowiednio: 6.04.2018 r., 21.05.2018 r., 27.07.2018 r.¹⁰⁵. W zatwierdzonych przez Dyrektora protokołach z przeprowadzonych postępowań nie wykazano Inżyniera Kontraktu jako osoby wykonującej czynności związane z przygotowaniem i prowadzeniem postępowań.

Po wszczęciu ww. postępowań Inżynier Kontraktu m.in.: 1) uczestniczył w wizji lokalnej, podczas której umożliwiono potencjalnym wykonawcom zapoznanie się z warunkami lokalnymi na terenie przyszłej inwestycji, 2) redagował odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie postępowań na wyłonienie wykonawcy zadania, 3) uczestniczył w „procedurze otwarcia ofert”, rozumianej jako uczestnictwo w spotkaniu, na którym badano złożone oferty oraz podejmowano decyzje co do rozstrzygnięcia przetargu.

(akta kontroli: str. 588, 622, 779-800, 1048-1264, 1292, 1508-1520, 1558-1569, 1592-1603)

Obowiązek złożenia oświadczenia o istnieniu lub braku istnienia okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy pzp, dotyczy osób, które brały udział w wykonywaniu czynności podejmowanych w ramach postępowania.

Dyrektor wyjaśnił: *Wymienione czynności w ocenie Zamawiającego nie są czynnościami, o których mowa w art. 96. ust. 1 pkt 14 upzp. W szczególności organizacja wizji lokalnej, czy też uczestniczenie w sesji publicznej otwarcia ofert mają charakter techniczny. Co do udziału w opracowywaniu (redagowaniu) odpowiedzi na pytania informuję, że rola Inżyniera Kontraktu ograniczała się do merytorycznej weryfikacji przygotowanych przez pracowników odpowiedzi. Dlatego też Inżynier Kontraktu nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 upzp.*

(akta kontroli: str. 588, 622, 2176-2177, 2183-2184)

Czynnościami w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, do których odnosi się art. 17 ust. 1 ustawy pzp są czynności dokonywane od momentu wszczęcia postępowania do chwili udzielenia zamówienia publicznego. W prowadzeniu takich czynności brał udział Inżynier Kontraktu i należało to do jego

¹⁰⁵ Sprawy nr: Sz-351-055/2018, Sz-351-081/2018, Sz-351-123/2018.

obowiązków. W szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia na usługę Inżyniera Kontraktu (będącym integralną częścią SIWZ) w części IV ust. 2 (odnoszącym się do etapu poprzedzającego wykonanie robót budowlanych) pkt 4 wskazano m.in. na obowiązki Inżyniera Kontraktu takie jak: opracowywanie we współpracy z projektantem i zamawiającym odpowiedzi, wyjaśnień i materiałów uzupełniających w przypadku zapytań wykonawców, zmian do dokumentacji przetargowej, udział w postępowaniach przetargowych.

(akta kontroli: str. 1380-1389)

2. Dyrektor Urzędu nie zabezpieczył w należyty sposób interesu Skarbu Państwa w umowie¹⁰⁶ zawartej z Inżynierem Kontraktu, wskutek czego kwotę 209 504,44 zł wydatkowano z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami.

Przedmiotem umowy było pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu w ramach projektu „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry”, w tym przygotowanie, zarządzanie, kontrola i nadzór (w szczególności inwestorski) nad przebudową obiektu usytuowanego przy ul. Kolumba 79/80 dla potrzeb Centrum RIS i siedziby Urzędu (§ 2 umowy oraz część I szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia).

W pkt 6.1.1 i 6.1.2 ogólnych warunków umowy określono ryczałtowy sposób wypłaty wynagrodzenia¹⁰⁷, tj.: 90% wynagrodzenia w ratach, których liczba odpowiadać miała liczbie miesięcy w terminie realizacji umowy (do 31.12.2020 r., tj. 34 miesiące i osiem dni), 10% stanowiące płatność końcową (płatne jednorazowo po rozliczeniu projektu). W umowie nie dokonano podziału wynagrodzenia w zależności od rodzaju wykonywania przez Inżyniera Kontraktu czynności, wskutek czego otrzymywać miał jedno zryczałtowane wynagrodzenie zarówno z tytułu pełnienia kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad projektem, jak i sprawowania nadzoru nad przebudową obiektu przy ul. Kolumba 79/80. Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad pracami budowlanymi związanymi z pełnym wdrożeniem RIS uzależnione było od przebudowy obiektu budowlanego przy ul. Kolumba 79/80.

W 2018 r. Urząd wszczął trzy postępowania przetargowe (6.04, 21.05 i 27.07) na przebudowę budynku przy ul. Kolumba 79/80 i z uwagi na brak ofert, które mieściłyby się w budżecie zaplanowanym na to zadanie, wszystkie postępowania zostały unieważnione. Po unieważnieniu ostatniego z trzech przetargów (16.10.2018 r.) odstąpiono od realizacji części projektu w zakresie budowy nowej siedziby Urzędu przy ul. Kolumba 79/80, tj. od zadania nr 4 pn. „Przebudowa budynku na potrzeby Centrum RIS oraz siedziby Urzędu”.

W rezultacie doszło do sytuacji, w której Inżynier Kontraktu zobowiązany został do pełnienia nadzoru nad zadaniem inwestycyjnym, które nie miało być realizowane. Zawarta przez Dyrektora Urzędu umowa zobowiązywała do wypłaty należnego Inżynierowi Kontraktu ryczałtowego wynagrodzenia w wysokości 49 507,50 zł brutto¹⁰⁸ miesięcznie, niezależnie od tego, czy prace inwestycyjne były prowadzone, czy nie. Zamawiający nie zabezpieczył w umowie należycie interesu Skarbu Państwa na wypadek konieczności jej rozwiązania z uwagi na nierozpoczęcie prac budowlanych.

Niekorzystna z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa konstrukcja warunków umowy polegała również na tym, że w punkcie 5.1.3 umowy wskazano, że w przypadku przedłużenia terminu realizacji umowy wynagrodzenie za przedłużony termin nie może być wyższe niż kwota maksymalna określona w umowie, tj. 1 782 270 zł (§ 3 ust. 1 umowy), natomiast zgodnie z punktem 5.1.8 umowy dopuszczono zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy w przypadku przedłużenia terminu realizacji

¹⁰⁶ Nr 08/2018 z 20.02.2018 r.

¹⁰⁷ W kwocie całkowitej 1 782 270 zł brutto.

¹⁰⁸ Tj. zgodnie ze stawką podaną w ofercie za jeden miesiąc.

zamówienia ponad planowany termin 31.12.2020 r. Wykonawca miał wówczas otrzymać wynagrodzenie w wysokości 49 507,50 zł za każdy kolejny miesiąc realizacji umowy. Postanowienia umowy powodowałyby konieczność wypłaty Inżynierowi Kontraktu wynagrodzenia nawet w sytuacji, gdyby do 31.12.2020 r. nie rozpoczęto żadnych prac budowlanych (ani w zakresie przebudowy budynku przy ul. Kolumba 79/80, ani w zakresie pełnego wdrożenia RIS).

O opinię prawną w sprawie wskazania możliwości wcześniejszego rozwiązania umowy z Inżynierem Kontraktu oraz sposobu zminimalizowania negatywnych skutków tej czynności dla Zamawiającego i Skarbu Państwa, Dyrektor Urzędu wystąpił po unieważnieniu trzeciego przetargu i uzyskał ją 23.10.2018 r. W opinii m.in. wskazano, że Zamawiający miał świadomość „niewłaściwości obecnego stanu rzeczy” oraz że „dalsze trwanie w tak ukształtowanym stosunku prawnym należy uznawać w całości za niecelowe”. Podniesiono również, że: „(...) za zasadne należy uznać stwierdzenie, że Dyrektor Urzędu nie może tolerować stanu, w którym Urząd jest zobowiązany do ponoszenia wydatków zbędnych z punktu widzenia celu, jakiemu miałyby one służyć. (...) Urząd utrzymując istniejący stan rzeczy w praktyce płaciłby za wykonywanie na jego rzecz usług mu w tym momencie niepotrzebnych – to jest nadzoru nad przebudową nowej siedziby. (...) Umowę (...) powinno się w miarę możliwości rozwiązać, bowiem z jej tytułu generowany jest wydatek niecelowy – niezgodny więc z ustawą o finansach publicznych. Powyższe, oprócz negatywnej oceny polityki ekonomicznej jednostki, uzasadniałoby również przypisanie Dyrektorowi Urzędu odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych”.

Od umowy z Inżynierem Kontraktu odstąpiono z dniem 15.03.2019 r.

W miesięcznych raportach z wykonania umowy Inżyniera Kontraktu wskazano, że w październiku i grudniu 2018 r. zadania Inżyniera Kontraktu ograniczyły się jedynie do uczestniczenia w dwóch spotkaniach roboczych¹⁰⁹ dotyczących realizacji projektu. Innych prac (poza sporządzeniem raportów z wykonania umowy za miesiące ubiegłe) Inżynier Kontraktu nie wykonywał.

(akta kontroli str. 788, 789, 1007-1029, 1200-1201, 1229-1230)

Dyrektor Urzędu wyjaśnił: *W umowie przyjęto koncepcję wynagrodzenia ryczałtowego płatnego miesięcznie, ponieważ umowa na pełnienie funkcji Inżyniera kontraktu ma charakter starannego działania, przez cały okres jej trwania, nie wyróżnia się w niej etapów, które byłyby odrębnie (...) wycenione.*

(...) Odstąpiono od tej umowy po uzyskaniu w dniu 25.02.2019 r. stanowiska Ministerstwa z 22.02.2019 r., w którym zawarto informację o braku zapewnienia finansowego niezbędnego do realizacji pełnego zakresu rzeczowego w odniesieniu do jego aspektu budowlanego oraz w tym kontekście zwrócono się do mnie o rozważenie rozwiązania / odstąpienie od umowy z Inżynierem Kontraktu.

(...) do czasu uzyskania w dniu 22.02.2019 r. informacji o braku finansowania zadania pn. „Modernizacja budynku przy ul. K. Kolumba 79/80” (co skutkowało rozwiązaniem umowy z IK), podejmowane były już od listopada 2018 r. działania w kierunku pozyskania dodatkowej powierzchni budynku, w którym obecnie swoją siedzibę ma UŻŚ, tj. powierzchni, którą będzie można wykorzystać dla potrzeb budowy sali operacyjnej RIS oraz serwerowni Centrum RIS. (...)

(akta kontroli str. 2176, 2181-2182, 2190, 2221-2222)

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej poinformowało Urząd o negatywnym rozpatrzeniu wniosku o zwiększenie dofinansowania dotyczącego realizacji projektu pn. „Pełne wdrożenie RIS Dolnej Odry” już w piśmie

¹⁰⁹ Odpowiednio w dniu 26.10.2018 r. i 7.12.2018 r.

z 3.10.2018 r., natomiast w piśmie z 22.02.2019 r. potwierdziło „brak zapewnienia finansowego niezbędnego do realizacji pełnego zakresu rzeczowego projektu”.

(akta kontroli str. 1785, 2329)

Pomimo uzyskania informacji o braku dofinansowania i opinii prawnej o uzasadnionej konieczności rozwiązania umowy z Inżynierem Kontraktu już w październiku 2018 r., Dyrektor Urzędu odstąpił od umowy dopiero 15.03.2019 r. Wskutek tego w okresie od 1.11.2018 r. do 15.03.2019 r. kwota 209 504,44 zł (35% wypłaconego Inżynierowi Kontraktu wynagrodzenia) wydatkowana została z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami publicznymi, o których stanowi art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Wydatki jednostek sektora finansów publicznych powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Egzekwowanie składania oświadczeń, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy pzp.
2. Realizowanie zadań inwestycyjnych w sposób oszczędny i celowy, z zachowaniem zasad należytego gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności mając na uwadze skuteczne zabezpieczenie interesu Skarbu Państwa.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 13 września 2019 r.

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

Kontrolerzy:
Sylvia Krawczyk
Główny specjalista kontroli
państwowej
...../.....
podpis

Bogusław Wójcik
Główny specjalista kontroli
państwowej
...../.....
podpis